

Lubuska Strategia Ochrony Zdrowia na lata 2010 - 2013

Część II: Diagnoza do Lubuskiej Strategii Ochrony Zdrowia na lata 2010 - 2013

Załącznik 1:

Diagnoza Stanu Zdrowia Mieszkańców Województwa Lubuskiego

Zielona Góra - Styczeń 2010 roku

Zapraszamy na www.nizielskiborys.pl

SPIS TREŚCI

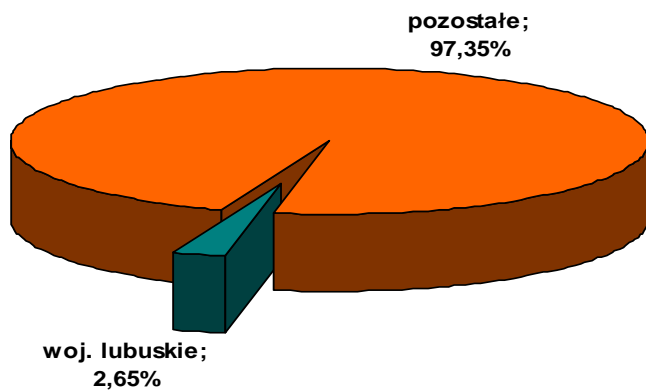
SPIS TREŚCI	2
1. CHARAKTERYSTYKA POPULACJI	3
1.1 LUDNOŚĆ WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W LATACH 1998 – 2008	3
1.2 URODZENIA ŻYWE W LATACH 1999 – 2008.....	8
1.3 PRZYROST NATURALNY W LATACH 1999 - 2008	8
1.4 PRZECIĘTNA DŁUGOŚĆ ŻYCIA W LATACH 1999 – 2008	9
1.5 ZGONY OGÓŁEM W LATACH 1999 – 2008.....	11
1.6 ZGONY NIEMOWLĄT W LATACH 1999 - 2008	12
2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA	14
3. SYTUACJA ZDROWOTNA	19
3.1 CHOROBY I ZACHOROWALNOŚĆ.....	19
3.3 CHOROBY ZAWODOWE.....	26
4. STRUKTURA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	27
5. OPIEKA NAD MATKĄ I DZIECKIEM.....	29
6. ZDROWIE PSYCHICZNE	30
6.1 ZABURZENIA PSYCHICZNE (BEZ UZALEŻNIEŃ)	30
6.2 ZABURZENIA SPOWODOWANE UŻYWANIEM ALKOHOLU	32
6.3 ZABURZENIA SPOWODOWANE UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH	33
7. EPIDEMIOLOGIA CHORÓB ZAKAŻNYCH	35
8. STAN SANITARNO – TECHNICZNY ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ	42
8.1 ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ TYPU ZAMKNIĘTEGO	42
8.2 ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ TYPU OTWARTEGO	42
9. ŚRODOWISKOWE UWARUNKOWANIA ZDROWIA	43
9.1 WSPÓŁCZYNNIK URBANIZACJI.....	43
9.2 POZIOM WYKSZTAŁCENIA	43
9.3 POZIOM DOCHODÓW.....	44
9.3 POZIOM BEZROBOCIA	45
10. TURYSTYKA I REKREACJA	46

1. CHARAKTERYSTYKA POPULACJI

1.1 LUDNOŚĆ WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W LATACH 1998 - 2008

Województwo lubuskie jest na ostatnim miejscu w kraju pod względem liczby ludności (2,65% ludności Polski).

Wykres nr 1: Udział procentowy ludności województwa lubuskiego w ludności Polski ogółem (stan na 31.12.2008 r.)

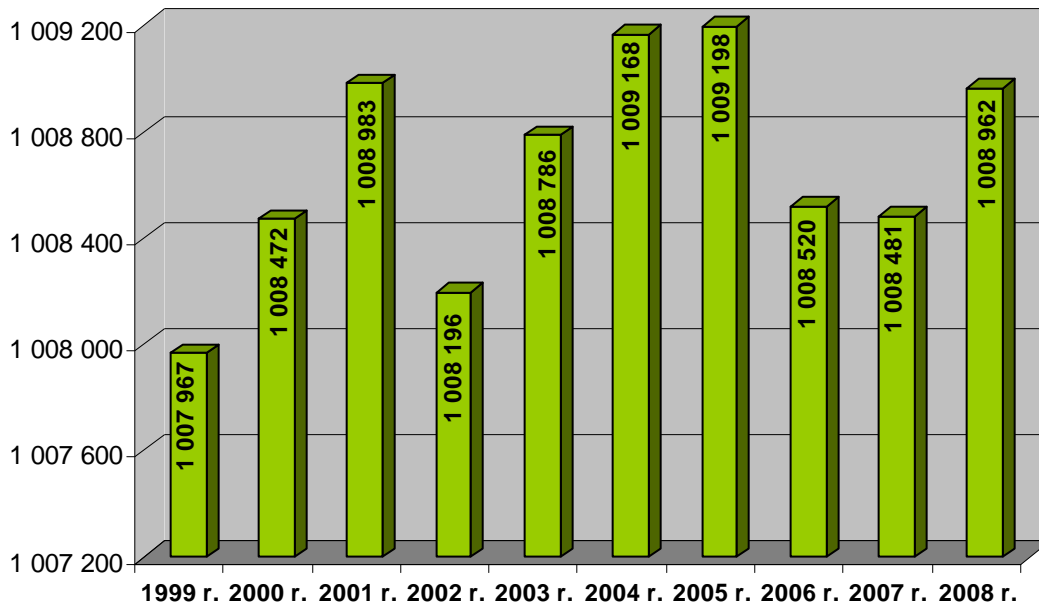
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na koniec 2008 roku województwo lubuskie liczyło 1.008.962 osoby (o 481 osób więcej niż rok wcześniej).

Tabela nr 1: Ludność województwa lubuskiego oraz Polski w latach 1999-2008

Rok	województwo lubuskie	Polska
1999 r.	1 007 967	38 263 303
2000 r.	1 008 472	38 253 955
2001 r.	1 008 983	38 242 197
2002 r.	1 008 196	38 218 531
2003 r.	1 008 786	38 190 608
2004 r.	1 009 168	38 173 835
2005 r.	1 009 198	38 157 055
2006 r.	1 008 520	38 125 479
2007 r.	1 008 481	38 115 641
2008 r.	1 008 962	38 135 876

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

Wykres nr 2: Liczba ludności na terenie województwa lubuskiego w latach 1999-2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

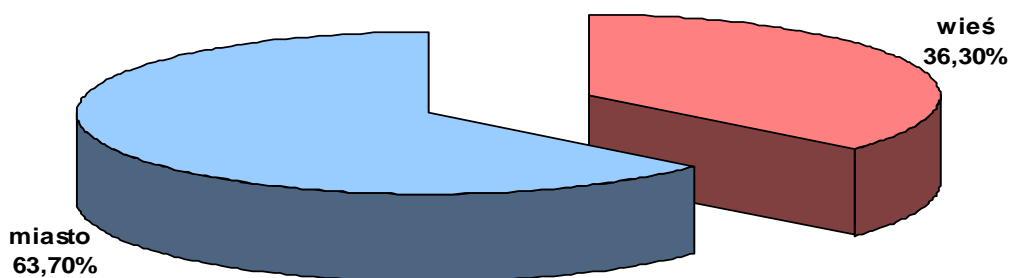
Od kilku lat obserwuje się, podobny trend jak dla reszty kraju - zmniejszanie się odsetka ludności zamieszkałej w miastach. W 2008 roku mieszkańcy miast województwa lubuskiego stanowili 63,7% w 2000 było to 64,7 %, a , a w 2004 roku – 64,2 %.

Tabela nr 2: Ludność miast – województwo lubuskie na tle kraju, w latach 1999-2008

Rok	województwo lubuskie	Polska
1999 r.	64,7 %	61,9 %
2000 r.	64,7 %	61,8 %
2001 r.	64,6 %	61,8 %
2002 r.	64,5 %	61,7 %
2003 r.	64,4 %	61,6 %
2004 r.	64,2 %	61,5 %
2005 r.	64,1 %	61,4 %
2006 r.	64,0 %	61,3 %
2007 r.	63,9 %	61,2 %
2008 r.	63,7 %	61,1 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

Wykres nr 3: Struktura ludności na terenie województwa lubuskiego według miejsca zamieszkania w 2008 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W strukturze ludności analizowanego obszaru obserwowalna jest niewielka przewaga odsetka kobiet. Tendencja ta utrzymuje się od 2003 roku.

Tabela nr 3: Struktura ludności województwa lubuskiego oraz Polski w latach 1999-2008, odsetek kobiet

Rok	województwo lubuskie	Polska
1999 r.	51,4 %	51,5 %
2000 r.	51,4 %	51,5 %
2001 r.	51,4 %	51,6 %
2002 r.	51,4 %	51,6 %
2003 r.	51,5 %	51,6 %
2004 r.	51,5 %	51,6 %
2005 r.	51,5 %	51,6 %
2006 r.	51,5 %	51,7 %
2007 r.	51,5 %	51,7 %
2008 r.	51,5 %	51,7 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

W 2008 roku w województwie lubuskim ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła 19,7% ogółu ludności (dla kraju było to 19,3%), w wieku produkcyjnym 65,8% (dla kraju było to 64,5%), a w wieku poprodukcyjnym 14,5% (dla kraju było to 16,2%). Zgodnie z tendencją utrzymującą się w Unii Europejskiej oraz w Polsce na analizowanym obszarze mamy do czynienia z procesem starzenia się społeczeństwa. Należy jednak zaznaczyć iż liczba osób w wieku poprodukcyjnym jest nadal niższa niż statystyka dla kraju, pomimo iż w latach 2000 – 2008 liczba mieszkańców województwa lubuskiego będących w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 1,6 %.

Tabela nr 4: Struktura ludności na terenie województwa lubuskiego wg wieku w latach 1999-2008

rok	wiek przedprodukcyjny*	wiek produkcyjny*	wiek poprodukcyjny*
1999 r.	26,4 %	60,7 %	12,9 %
2000 r.	25,5 %	61,5 %	13,0 %
2001 r.	24,4 %	62,4 %	13,2 %
2002 r.	23,4 %	63,3 %	13,3 %
2003 r.	22,5 %	64,1 %	13,4 %
2004 r.	21,7 %	64,8 %	13,5 %
2005 r.	21,1 %	65,4 %	13,5 %
2006 r.	20,5 %	65,7 %	13,8 %
2007 r.	20,1 %	65,8 %	14,1 %
2008 r.	19,7 %	65,8 %	14,5 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

* wiek przedprodukcyjny: 0-17 lat

wiek produkcyjny: mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat

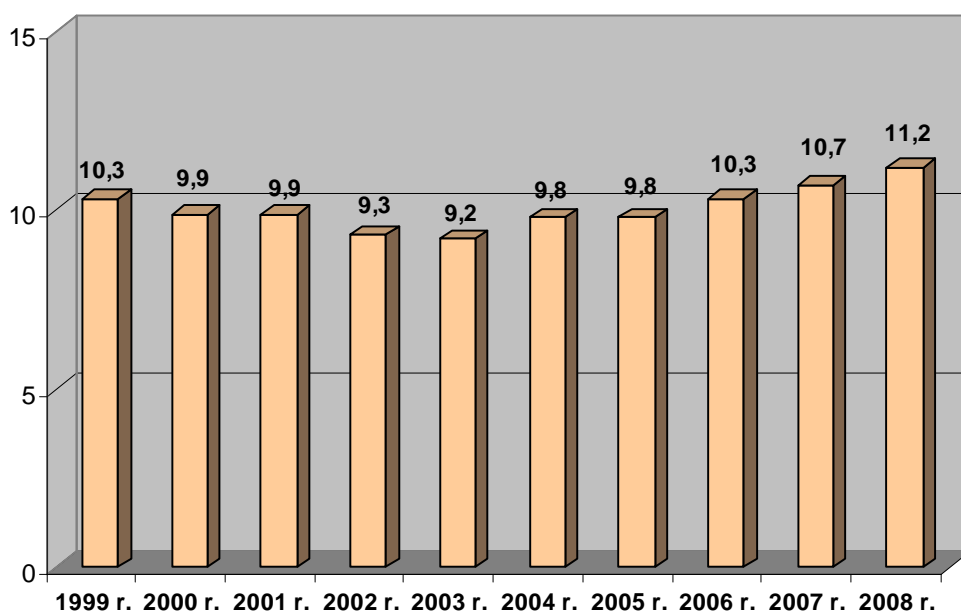
wiek poprodukcyjny: mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej

W 2008 roku największa liczba mieszkańców zamieszkiwała w miastach na prawach powiatu: Gorzów Wielkopolski - 125.157 osób (12,4% ogółu ludności województwa) i Zielona Góra - 117.557 osób (11,7%). Spośród powiatów ziemskich największym pod względem liczebności mieszkańców był powiat Żarski - 98.443 osoby, co stanowiło 9,8% ogółu ludności województwa, natomiast najmniejsze powiaty to sułeciński - 35.436 osób (3,5%) oraz wschowski - 39.055 (3,9%).

1.2 URODZENIA ŻYWE W LATACH 1999 – 2008

W 2008 roku współczynnik urodzeń żywych w województwie lubuskim wynosił 11,2 na 1 tys. ludności i był wyższy niż średnia krajowa (10,9 na 1 tys. ludności). Pod względem wielkości współczynnika urodzeń żywych województwo lubuskie zajmowało VII miejsce w kraju.

Wykres nr 4: Urodzenia żywe - województwo lubuskie w latach 1999-2008 – współczynnik na 1 tys. ludności

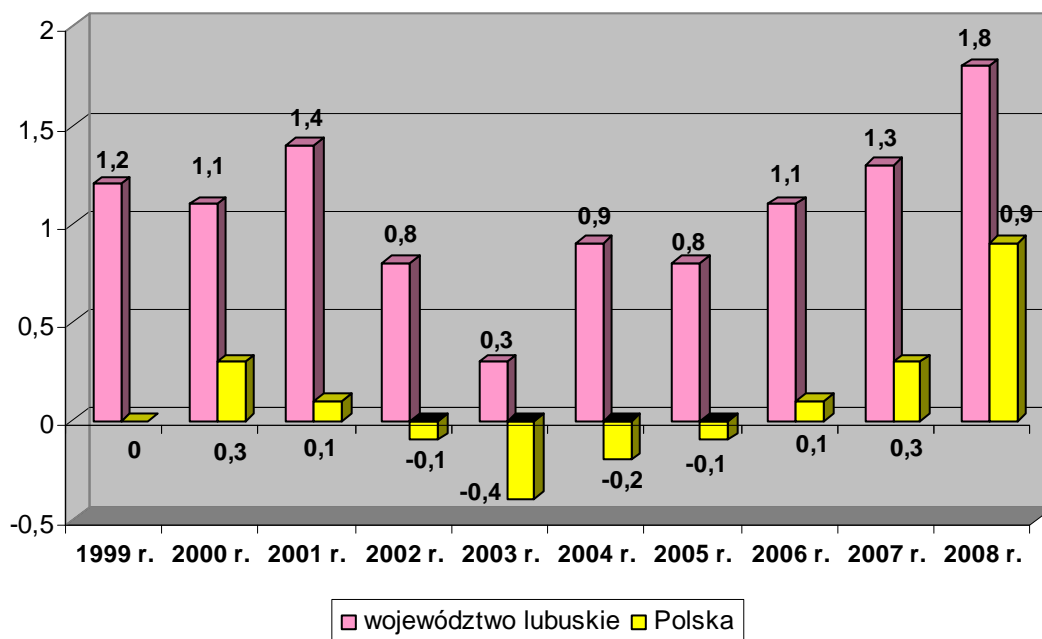
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zaznaczyć należy, że wyższy współczynnik urodzeń żywych utrzymuje się na terenach wiejskich (12,12) aniżeli w miastach (10,74). W stosunku do roku 2007 nastąpił wzrost współczynnika urodzeń żywych, zarówno w mieście (z 10,19 do 10,74), jak i na wsi (z 11,59 do 12,12). Najwyższy współczynnik urodzeń żywych wystąpił w powiecie sulęcińskim (13,15), a najniższy współczynnik zanotowano w powiecie grodzkim m. Zielona Góra (9,96).

1.3 PRZYRÓST NATURALNY W LATACH 1999 - 2008

W roku 2008 w porównaniu do roku ubiegłego odnotowano wzrost przyrostu naturalnego z 1,3 na 1 tys. ludności do 1,8 na 1 tys. ludności. Przyrost naturalny w woj. lubuskim w 2008 roku wynosił 1.779 osób i w porównaniu do roku 2007 zwiększył się o 435 osób. Współczynnik przyrostu naturalnego na 1 tys. ludności wynosił 1,8 (0,9 w kraju), co usytuowało woj. lubuskie na VI miejscu w kraju pod względem wielkości współczynnika

Wykres nr 5: Przyrost naturalny w województwie lubuskim na tle kraju w latach 1999-2008 – współczynnik na 1 tys. ludności

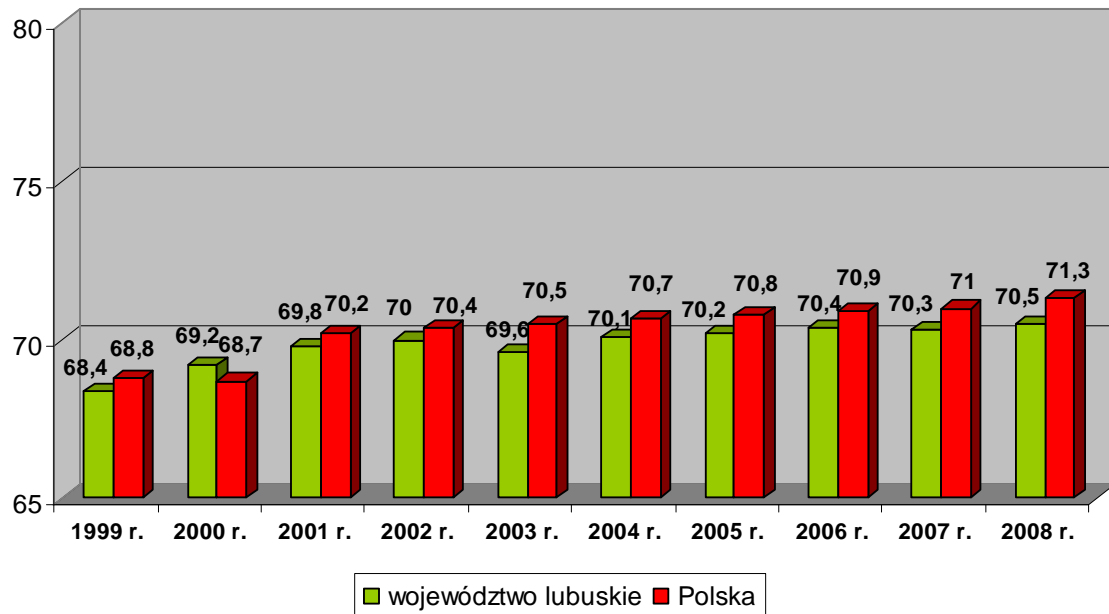
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny na terenach wiejskich województwa wynosił w 2008 roku 2,31 na 1 tys. ludności i był wyższy aniżeli w miastach (1,45 na 1 tys. ludności). Największy przyrost naturalny zanotowano w powiatach: wschowskim (3,83), gorzowskim (3,43) oraz słubickim (3,31), natomiast najmniejszy przyrost naturalny wystąpił w powiecie grodzkim Zielona Góra (0,64).

1.4 PRZECIĘTNA DŁUGOŚĆ ŻYCIA W LATACH 1999 – 2008

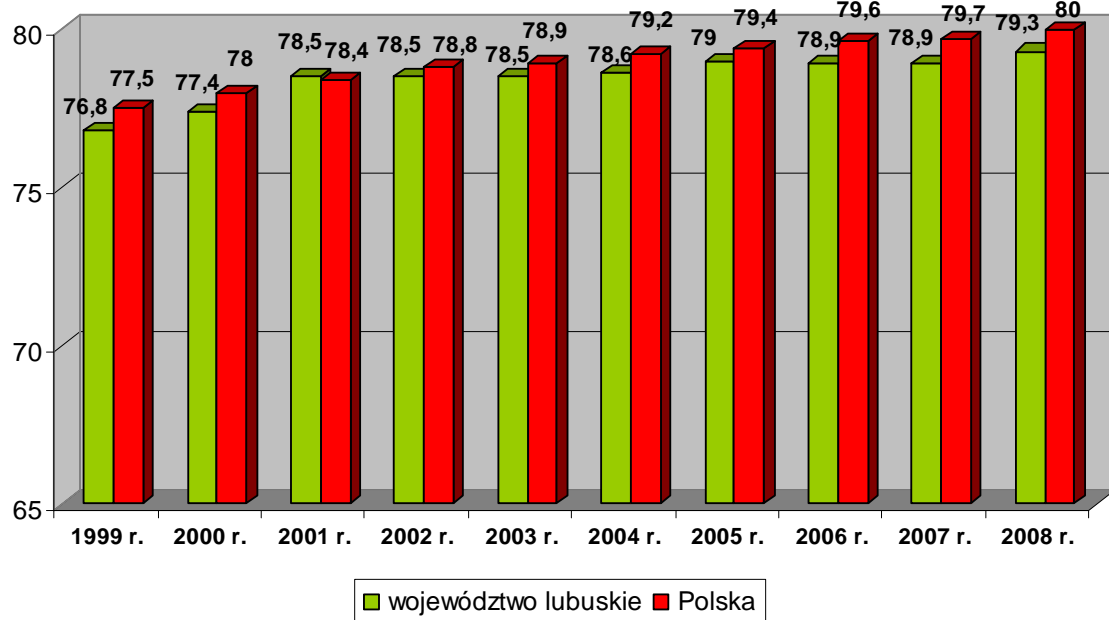
W ostatnich latach przeciętna liczba lat trwania życia w Polsce wydłuża się, zarówno dla mężczyzn jak i kobiet. Natomiast w województwie lubuskim w 2007 roku, w przypadku mężczyzn nastąpił niewielki spadek średniego trwania życia, średni czas trwania życia kobiet nie zmienił się w stosunku do roku 2006. W 2008 roku w porównaniu do roku 2007 nastąpił wzrost średniego trwania życia, zarówno mężczyzn, jak i kobiet.

Wykres nr 6: Przeciętna długość życia mężczyzn na terenie województwa lubuskiego na tle kraju w latach 1999-2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres nr 7: Przeciętna długość życia kobiet na terenie województwa lubuskiego na tle kraju w latach 1999-2008

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

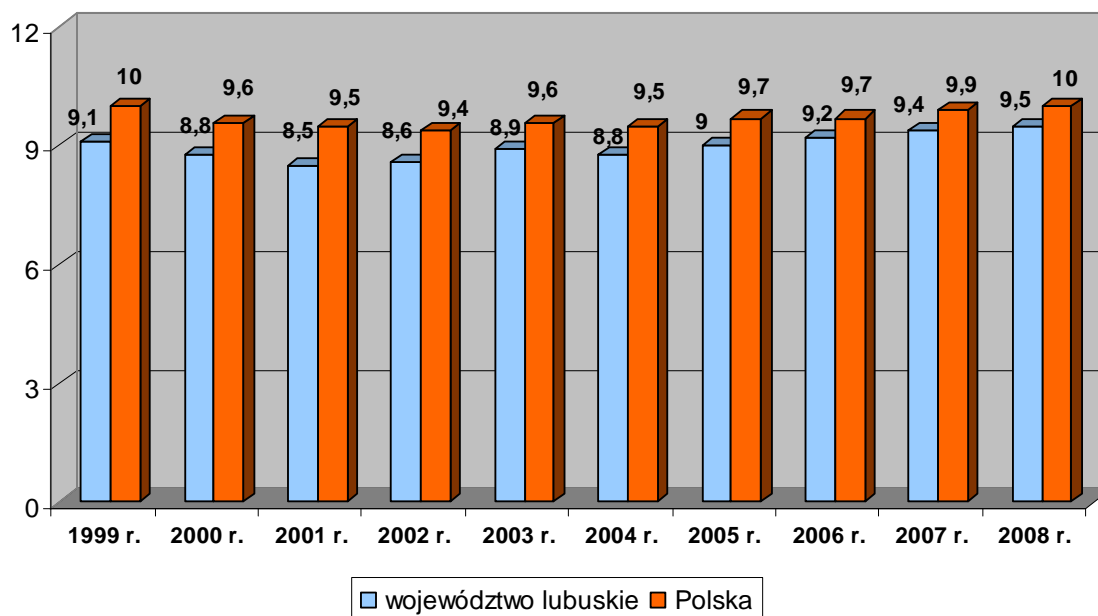
Mężczyźni i kobiety w województwie lubuskim żyją nieco krócej niż wskazuje średnia dla kraju. W województwie lubuskim w 2008 roku kobiety żyły dłużej o ponad 8 lat aniżeli mężczyźni. Przeciętna długość życia kobiet zamieszkałych w miastach województwa (79,5 lat) była wyższa niż na wsi (79,0 lat), natomiast w Polsce kobiety zamieszkałe na wsi żyły o 0,4 roku dłużej niż mieszkanki miast. Mężczyźni mieszkający w mieście - zarówno w Polsce, jak i w województwie lubuskim - żyli dłużej od mężczyzn zamieszkałych na wsi, różnica ta wynosiła 1,6 roku w województwie lubuskim.

W 2008 roku w porównaniu do roku 2007 nastąpił wzrost średniego trwania życia zarówno mężczyzn, jak i kobiet. Średni czas trwania życia mężczyzn ogółem oraz w miastach wzrósł o 0,2 roku, a zamieszkałych na wsi o 0,1 roku. Natomiast w przypadku kobiet średni czas trwania życia ogółem wzrósł o 0,4 roku. Wśród mieszanek miast średni czas trwania życia wydłużyło się o 0,3 roku, a wśród kobiet zamieszkałych na wsi o 0,6 roku.

1.5 ZGONY OGÓŁEM W LATACH 1999 – 2008

Od 2005 roku współczynnik zgonów ogółem na 1 tys. ludności systematycznie wzrastał. W 2008 roku współczynnik zgonów ogółem wynosił 9,5 na 1 tys. ludności, co usytuowało województwo na X miejscu w kraju pod względem wielkości tego wskaźnika.

Wykres nr 8: Zgony ogółem w województwie lubuskim na tle kraju w latach 1999-2008 – współczynnik 1 na tys. ludności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

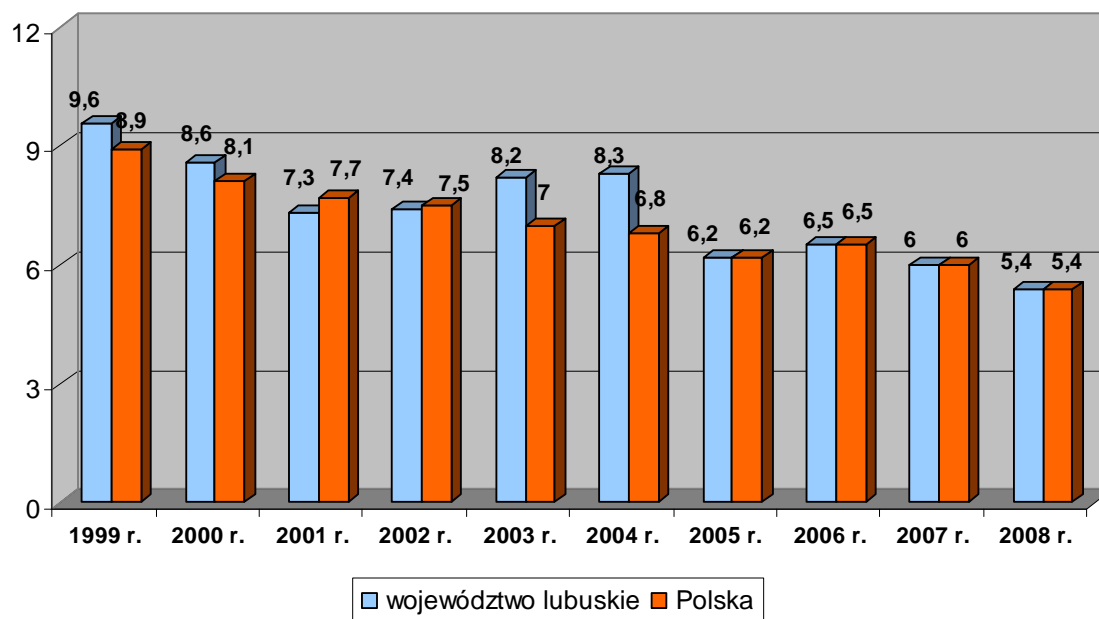
Mieszkańcy wsi umierali częściej niż mieszkańcy miast, jednak w województwie lubuskim współczynniki umieralności, zarówno w mieście jak i na wsi, kształtowały się na niższym poziomie aniżeli średnio w kraju. W przypadku współczynnika zgonów na 1 tys. ludności miast województwo lubuskie znalazło się na IX-XII¹ miejscu w kraju, natomiast wielkość współczynnika zgonów na 1 tys. ludności na wsi sytuowała województwo na VIII miejscu w kraju. Bezwzględna liczba zgonów w województwie lubuskim w 2008 roku wynosiła 9.572 i w porównaniu do 2007 roku zwiększyła się o 120 zgonów.

Najwyższymi współczynnikami umieralności na 1 tys. ludności charakteryzowały się powiaty: żarski (10,40) i sulęciński (10,32). Najniższy współczynnik umieralności zanotowano w powiecie grodzkim Gorzów Wielkopolski. (8,59).

1.6 ZGONY NIEMOWLĄT W LATACH 1999 - 2008

W 2008 roku zgony niemowląt stanowiły 0,64% ogólnej liczby zgonów (w 2007 roku - 0,69%). Współczynnik umieralności niemowląt na 1 tys. urodzeń żywych w 2008 roku był niższy niż w 2007 roku i osiągnął wartość równą 5,4 - co ułożyło województwo lubuskie na VIII-IX miejscu w kraju pod względem wielkości współczynnika (kraj - 5,6).

Wykres nr 9: Zgony niemowląt w województwie lubuskim na tle kraju w latach 1999-2008 – współczynnik na 1 tys. urodzeń żywych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

¹ „jeśli pozycja w kraju ujęta jest w formie przedziału to oznacza że są jeszcze inne województwa w kraju o tej samej wartości współczynnika” – zgodnie z interpretacją LCZP

Główną przyczynę umieralności niemowląt w 2007 r. stanowiły:

- zgony na 1 tys. urodzeń żywych;
- - stany okresu okołoporodowego – 3,24;

w tym:

- zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwojem płodu - 1,67,
- stan płodu i noworodka spowodowany czynnikami matczynymi, powikłaniami ciąży, czynności porodowej i porodu - 0,46,
- niedotlenienie wewnątrzmaciczne i zamartwica urodzeniowa - 0,46,
- pozostałe stany okołoporodowe - 0,37,
- inne stany układu oddechowego noworodka - 0,19,
- wrodzone zapalenie płuc - 0,09,
- **wady rozwojowe wrodzone zniekształcenia i aberracje chromosomowe - 1,76**

w tym:

- inne wady wrodzone - 0,74,
- wrodzone wady serca - 0,56,
- wodogłowie wrodzone i rozszczep kręgosłupa - 0,19,
- inne wrodzone wady rozwojowe układu nerwowego - 0,19,
- inne wrodzone wady układu krążenia - 0,09.

W 2008 r. najwyższy współczynnik zgonów niemowląt na 1 tys. urodzeń żywych zanotowano w powiecie strzelecko-dreźnieckim (10,24), natomiast najniższy w powiecie słubickim (1,79).

2. PROGNOZA DEMOGRAFICZNA

Na podstawie danych dotyczących prognoz ludności województwa lubuskiego na lata 2009, 2010 i 2015 oszacowano prognozę ludności województwa lubuskiego na lata 2011 – 2013. Odrębnie dla dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat oraz osób w wieku 19 lat i więcej. Podział taki wynika z konieczności dopasowania danych demograficznych do struktury danych dotyczących chorobowości i zachorowalności ludności województwa lubuskiego.

Tabela nr 5: Prognoza liczby ludności województwa lubuskiego

	2009	2010	2015	2020
Ludność ogółem, w tym:	1 009 343	1 009 703	1 010 212	1 007 639
Mężczyźni	489 027	489 053	488 853	487 336
Kobiety	520 316	520 650	521 359	520 303
Ludność w miastach ogółem, w tym:	641 401	640 209	634 796	629 554
Mężczyźni	305 679	304 937	301 729	298 925
Kobiety	335 722	335 272	333 067	330 629
Ludność na wsi ogółem, w tym:	367 942	369 494	375 416	378 085
Mężczyźni	183 348	184 116	187 124	188 411
Kobiety	184 594	185 378	188 292	189 674
Ludność wg biologicznych grup wieku	1 009 343	1 009 703	1 010 212	1 007 639
0-14	156 315	155 565	158 081	161 941
15-64	734 447	735 574	706 232	665 884
65+	118 581	118 564	145 899	179 814
80+	28 598	30 051	34 007	35 467
Mężczyźni	489 027	489 053	488 853	487 336
0-14	80 258	79 986	81 217	83 326
15-64	365 562	365 790	351 205	332 140
65+	43 207	43 277	56 431	71 870
80+	8 222	8 705	9 929	10 386
Kobiety	520 316	520 650	521 359	520 303
0-14	76 057	75 579	76 864	78 615
15-64	368 885	369 784	355 027	333 744
65+	75 374	75 287	89 468	107 944

	2009	2010	2015	2020
80+	20 376	21 346	24 078	25 081
Miasta	641 401	640 209	634 796	629 554
0-14	93 162	92 879	95 384	98 212
15-64	469 741	468 418	439 972	408 626
65+	78 498	78 912	99 440	122 716
80+	17 766	18 794	22 313	24 278
Mężczyźni	305 679	304 937	301 729	298 925
0-14	47 812	47 751	49 048	50 583
15-64	229 371	228 502	214 797	200 777
65+	28 496	28 684	37 884	47 565
80+	5 078	5 438	6 509	6 994
Kobiety	335 722	335 272	333 067	330 629
0-14	45 350	45 128	46 336	47 629
15-64	240 370	239 916	225 175	207 849
65+	50 002	50 228	61 556	75 151
80+	12 688	13 356	15 804	17 284
Wieś	367 942	369 494	375 416	378 085
0-14	63 153	62 686	62 697	63 729
15-64	264 706	267 156	266 260	257 258
65+	40 083	39 652	46 459	57 098
80+	10 832	11 257	11 694	11 189
Mężczyźni	183 348	184 116	187 124	188 411
0-14	32 446	32 235	32 169	32 743
15-64	136 191	137 288	136 408	131 363
65+	14 711	14 593	18 547	24 305
80+	3 144	3 267	3 420	3 392
Kobiety	184 594	185 378	188 292	189 674
0-14	30 707	30 451	30 528	30 986
15-64	128 515	129 868	129 852	125 895

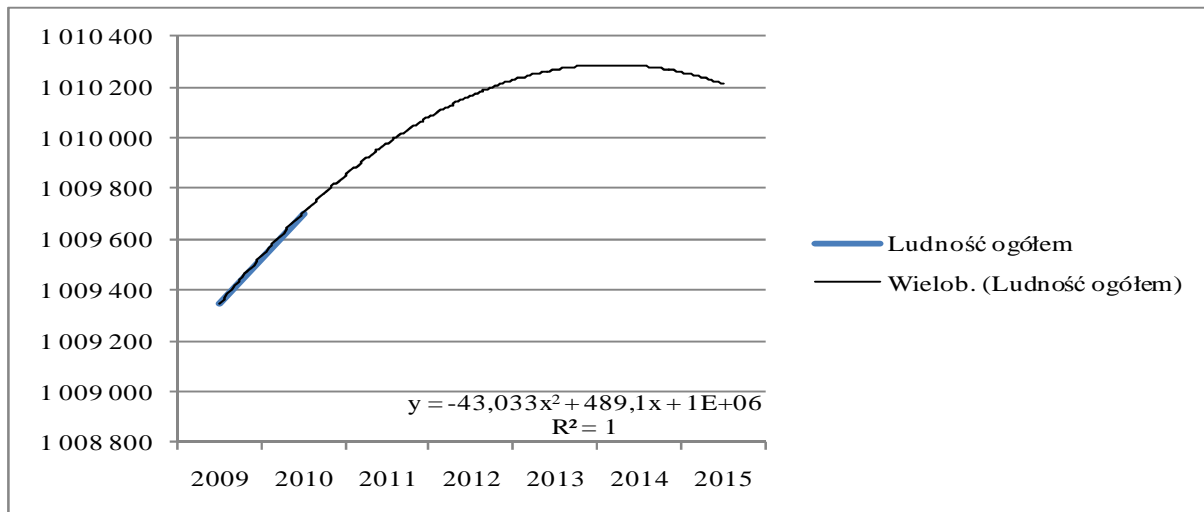
	2009	2010	2015	2020
65+	25 372	25 059	27 912	32 793
80+	7 688	7 990	8 274	7 797
Ludność ogółem, w tym:	1 009 343	1 009 703	1 010 212	1 007 639
Dzieci i młodzież w wieku od 0 - 18 lat	209 779	206 704	199 558	199 769
Osoby w wieku 19 lat i więcej	799 564	802 999	810 654	807 870

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Prognoza ludności na lata 2008 – 2035, GUS – Departament Badań Demograficznych, Warszawa 2009 r.

Prognozę ogólnej liczby ludności w województwie lubuskim w latach 2011 – 2013 wyliczono jako sumę prognoz liczby dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat oraz osób w wieku 19 lat i więcej. Do oszacowania wykorzystano funkcję trendu wielomianowego trzeciego stopnia, jednak oszacowane funkcje są wielomianami stopnia drugiego, przy czym parametr przy zmiennej czasowej w potęgze trzeciej został oszacowany przez arkusz kalkulacyjny jako 0. Należy zwrócić uwagę, że dla wszystkich oszacowanych funkcji trendu uzyskano wartość 1 dla kwadratu współczynnika korelacji Pearsona ², co świadczy o idealnym dopasowaniu funkcji trendu do danych wyjściowych.

Oszacowane funkcje trendu liczby ludności województwa lubuskiego przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres nr 10: Oszacowana funkcja trendu ogólnej liczby ludności województwa lubuskiego w latach 2009 - 2015

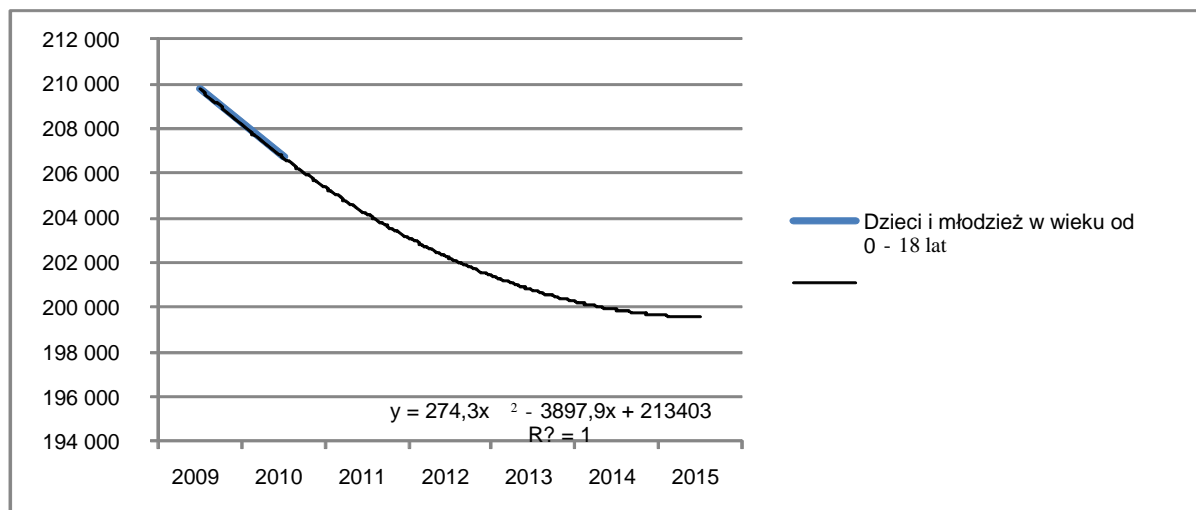

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (Prognoza ludności na lata 2008 – 2035)

² Współczynnik korelacji Pearsona (R) jest to bezwymiarowy wskaźnik, którego wartość mieści się w przedziale zamkniętym (-1, 1) i odzwierciedla stopień liniowej zależności pomiędzy dwoma zmiennymi.

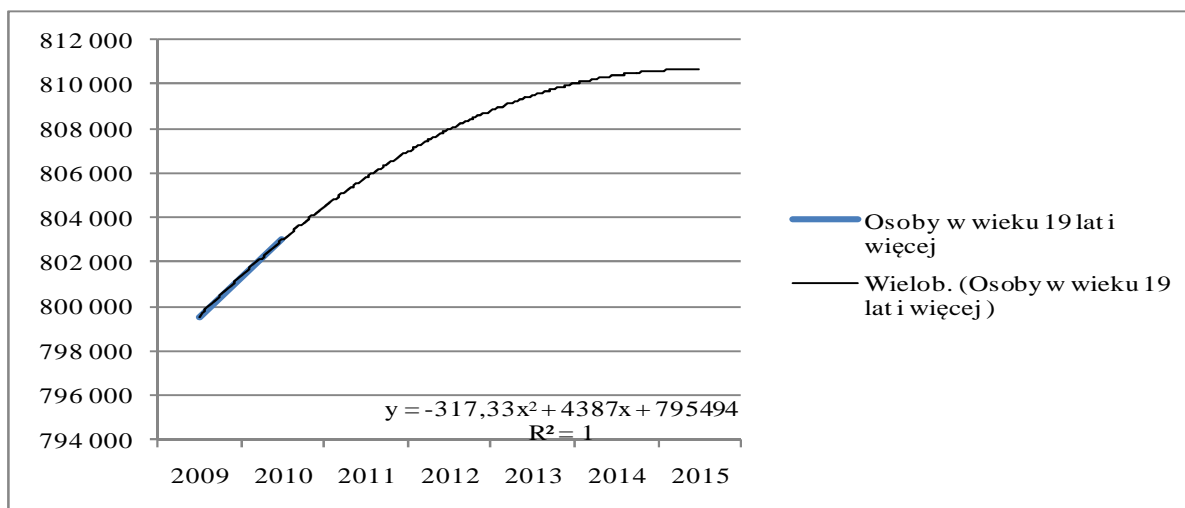
Jak wynika z powyższego wykresu po osiągnięciu szczytu na przełomie lat 2013 – 2014 nastąpi spadek liczby ludności ogółem zamieszkałej w województwie lubuskim. Jak pokazuje tabela nr 6 zmniejszy się wyłącznie liczba dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat, natomiast liczba osób w wieku 19 lat i więcej nieznacznie wzrośnie.

Wykres nr 11: Oszacowana funkcja trendu liczby dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat, w województwie lubuskim w latach 2009 - 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (Prognoza ludności na lata 2008 – 2035).

Wykres nr 12: Oszacowana funkcja trendu liczby osób w wieku 19 lat i więcej, w województwa lubuskim w latach 2009 - 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (Prognoza ludności na lata 2008 – 2035).

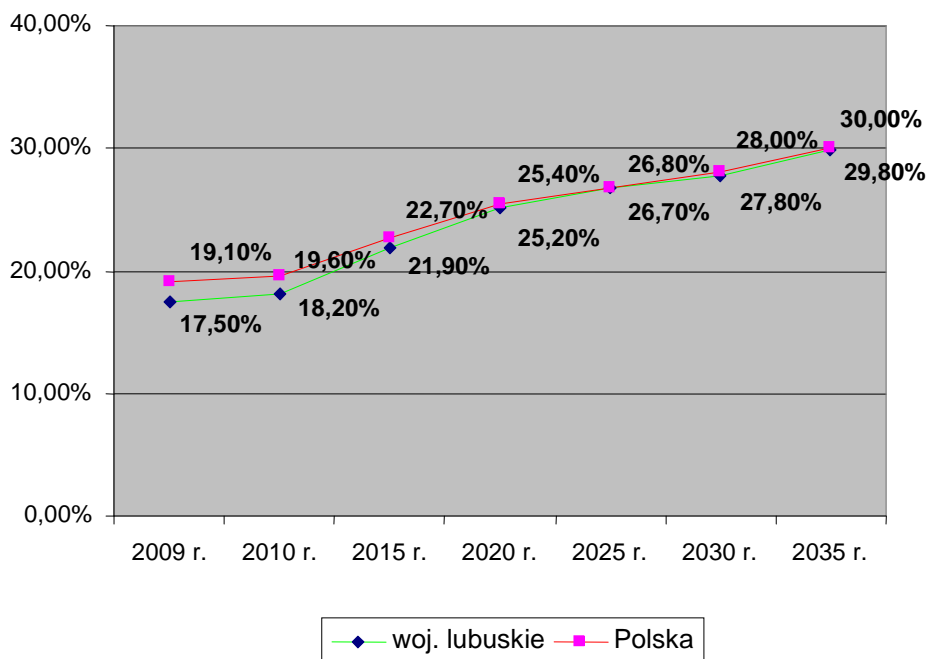
Wyliczoną dla lat 2011 – 2013 prognozę liczby ludności województwa lubuskiego, w tym dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat oraz osób w wieku 19 lat i więcej przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 6: Prognoza liczby ludności województwa lubuskiego na lata 2009 - 2013

Wyszczególnienie	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
Ludność ogółem, w tym:	1 009 343	1 009 703	1 009 987	1 010 158	1 010 330
Dzieci i młodzież w wieku 0-18 lat	209 779	206 704	204 273	202 434	201 022
Osoby w wieku 19 lat i więcej	799 564	802 999	805 714	807 724	809 308

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (Prognoza ludności na lata 2008 – 2035)

Zgodnie z prognozą w latach 2009 – 2013 liczba ludności województwa lubuskiego wzrośnie o 987 osób, przy czym liczba dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat zmniejszy się w tym okresie o 8.757 osób, natomiast liczba osób w wieku 19 lat i więcej zwiększy się o 9.744 osoby.

Wykres nr 13: Prognoza odsetka osób w wieku 60 lat i więcej w ludności ogółem w województwie lubuskim na lata 2009 - 2035

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zgodnie z powyższym wykresem odsetek ludności w wieku 60 lat i więcej będzie w perspektywie lat 2009-2035 stale wzrastał.

3. SYTUACJA ZDROWOTNA

3.1 CHOROBY I ZACHOROWALNOŚĆ

Zgodnie ze strukturą danych gromadzonych przez Lubuskie Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim, chorobowość i zachorowalność mieszkańców województwa lubuskiego, będących pod opieką lekarza POZ, została przeanalizowana w układzie dwóch grup wiekowych:

1. Dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat.
2. Osoby w wieku 19 lat i więcej.

3.1.1 CHOROBY I ZACHOROWALNOŚĆ DZIECI I MŁODZIEŻY W WIEKU OD 0 DO 18 LAT

Dane dotyczące chorobowości dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat, w latach 2005 – 2008 przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 7: Chorobowość dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat (osoby zakwalifikowane do opieki czynnej) w województwie lubuskim w latach 2006-2008 – wskaźnik na 10 tys. osób

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Osoby objęte opieką czynną przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej	45 507	47 747	47 057
Chorobowość na 10 tys. osób	2 043,4	2 195,1	2 204,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wlkp. (www.lczp-gorzow.home.pl).

Z roku na rok wzrasta chorobowość dzieci i młodzieży w województwie lubuskim. W latach 2006 – 2008 liczba dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat, objętych czynną opieką lekarską zwiększyła się o 1.550 osób, a chorobowość w tej grupie ludności wzrosła o 7,86 %. Na dzień 31.12.2008 roku 22,04 % dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat objętych było czynną opieką lekarską. Strukturę chorobowości dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 8: Struktura chorobowości dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat (osoby objęte opieką czynną przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej) w województwie lubuskim w latach 2006-2008 – wskaźnik na 10 tys. osób

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Nowotwory (C00-C97, D00-D48)	6,11	6,94	8,20
Niedokrwistość (D50-D59)	101,48	105,78	112,65
Choroby tarczycy (E00-E07)	35,88	39,95	43,28
Cukrzyca (E10-E14)	13,38	14,21	14,66
Niedożywienie (E40-E46)	47,60	54,11	47,59
Otyłość (E65-E68)	151,96	180,77	207,17
Zaburzenia odżywiania (F50)	4,63	5,15	5,76
Upośledzenie umysłowe (F70-F79)	65,78	67,53	72,83
Padaczka (G40)	50,70	54,62	58,92
Dziecięce porażenie mózgowe (G80)	33,81	35,77	36,53
Zaburzenia refrakcji i akomodacji oka (H52)	472,12	540,50	556,96
Choroba nadciśnieniowa (I10-I15)	20,34	23,12	27,21
Alergie			
Dychawica oskrzelowa (J45)	158,15	178,01	191,48
Pokarmowe (K52.2)	100,76	119,44	125,90
Skórne (L27.2)	108,13	117,97	130,73
Zniekształcenia kręgosłupa (M40-M41)	423,36	441,57	444,36
Choroby układu moczowego (N00-N23)	86,66	90,47	80,52
Wady rozwojowe			
Układu nerwowego (Q00-Q07)	16,35	19,58	19,11
Układu krążenia (Q20-Q28)	63,40	66,94	63,47
Narządów płciowych (Q50-Q56)	14,41	15,54	16,53
Aberracje chromosomowe (Q90-Q99)	9,25	10,90	11,80
Inne	9,43	11,91	12,69
Zaburzenia rozwoju, w tym:	149,67	157,60	120,38
Fizycznego (R62.8)	97,89	95,62	63,05

Psychomotorycznego (R62.0)	38,62	42,48	48,29
Trwałe uszkodzenia narządu ruchu	25,82	27,17	26,46
Pacjenci z innymi schorzeniami wymagającymi opieki czynnej	120,16	154,38	118,36

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim (www.lczp-gorzow.home.pl)

W latach 2006 – 2008 chorobowość dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat wzrosła w 22, a spadła tylko w 5 kategoriach. Najwyższy wzrost liczby chorych w przeliczeniu na 10.000 mieszkańców nastąpił w następujących kategoriach:

1. otyłość – wzrost o 36,3 %,
2. nowotwory – 34,2%
3. choroba nadciśnieniowa – wzrost o 33,7 %,
4. inne – wzrost o 34,5%

Dane dotyczące zachorowalności dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat, w latach 2005 – 2008 przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 9: Zachorowalność dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat (osoby zakwalifikowane do opieki czynnej) w latach 2005-2008 – wskaźnik na 10 tys. osób

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej	7 253	7 913	7 608
Zachorowalność na 10 tys. osób	324,5	360,0	353,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

W latach 2006 – 2008 wzrosła również zachorowalność wśród dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat. Liczba osób zakwalifikowanych do opieki lekarskiej w 2008 roku była o 355 osób (4,98%) wyższa niż w roku 2006. Zachorowalność w przeliczeniu na 10.000 ludności zwiększyła się w analizowanym okresie o 28,6 osoby.

Strukturę zachorowalności dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 10: Struktura zachorowalności dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat (osoby zakwalifikowane do opieki czynnej) w województwie lubuskim w latach 2006-2008 – wskaźnik na 10 tys. osób

Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Nowotwory (C00-C97, D00-D48)	1,03	1,55	2,04
Niedokrwistość (D50-D59)	32,08	35,03	33,09
Choroby tarczycy (E00-E07)	6,22	8,78	9,23
Cukrzyca (E10-E14)	2,24	2,50	2,13
Niedożywienie (E40-E46)	8,64	9,69	7,38
Otyłość (E65-E68)	26,35	31,16	33,60
Zaburzenia odżywiania (F50)	0,58	1,23	1,30
Upośledzenie umysłowe (F70-F79)	6,22	6,05	6,68
Padaczka (G40)	6,71	7,96	6,87
Dziecięce porażenie mózgowe (G80)	2,37	2,91	2,74
Zaburzenia refrakcji i akomodacji oka (H52)	47,34	61,23	63,76
Choroba nadciśnieniowa (I10-I15)	4,88	5,41	5,66
Alergie			
Dychawica oskrzelowa (J45)	22,24	27,88	29,19
Pokarmowe (K52.2)	23,71	26,93	27,52
Skórne (L27.2)	19,42	24,75	25,89
Zniekształcenia kręgosłupa (M40-M41)	68,10	61,96	63,30
Choroby układu moczowego (N00-N23)	11,90	13,87	13,55
Wady rozwojowe			
Układu nerwowego (Q00-Q07)	1,83	2,46	2,32
Układu krążenia (Q20-Q28)	7,70	7,37	7,15
Narządów płciowych (Q50-Q56)	2,15	2,55	2,60
Aberracje chromosomowe (Q90-Q99)	0,76	1,46	1,53
Inne	1,61	1,32	2,00
Zaburzenia rozwoju, w tym:	18,26	19,01	15,22

Fizycznego (R62.8)	9,84	12,46	8,77
Psychomotorycznego (R62.0)	5,55	4,73	5,62
Trwałe uszkodzenia narządu ruchu	1,88	1,18	1,16
Pacjenci z innymi schorzeniami wymagającymi opieki czynnej	19,11	16,79	14,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl).

W latach 2006 – 2008 najbardziej wzrosła zachorowalność dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat w następujących kategoriach:

1. zaburzenia odżywiania – wzrost o 124,1 %,
2. aberracje chromosomowe – wzrost o 101,3%
3. nowotwory – wzrost o 98 %,
4. choroby tarczycy – wzrost o 48,3 %.

3.1.2 CHOROBOWOŚĆ I ZACHOROWALNOŚĆ OSÓB W WIEKU 19 LAT I WIĘCEJ

Dane dotyczące chorobowości osób w wieku 19 lat i więcej, w latach 2005 – 2008 przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 11: Chorobowość osób w wieku 19 lat i więcej (osoby objęte opieką czynną przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej) w latach 2005-2008 – wskaźnik na 10 tys. osób

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Osoby objęte opieką czynną	234 247	238 904	226 003	243 469
Chorobowość na 10 000 ludności	3 002,0	3 040,2	2 857,3	3 060,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl).

Sytuacja zdrowotna osób w wieku 19 lat i więcej nie była zadowalająca. W latach 2005 – 2008 liczba osób objętych czynną opieką lekarską zwiększyła się o 9.222 osoby, a chorobowość w analizowanym okresie wzrosła o 58,7 osób na 10.000 mieszkańców. Niepokojącym jest fakt iż na koniec 2008 r. 30,61 % osób w wieku 19 lat i więcej objętych było czynną opieką lekarską.

Strukturę chorobowości osób w wieku 19 lat i więcej przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 12: Struktura chorobowości osób w wieku 19 lat i więcej (osoby objęte opieką czynną przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej) w latach 2005-2008 – wskaźnik na 10 tys. osób

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Choroby układu krążenia [I00 - I99]	1 340,9	1 558,4	1 513,9	1 634,5
Choroby ukł. mięśn. - kostn. i tk. łączn. [M00 - M99]	432,5	480,3	481,1	521,1
Cukrzyca [E10 - E14]	309,6	335,8	330,6	373,2
Przewlekłe choroby układu trawiennego [K25 - K 93]	291,9	319,2	301,4	329,6
Choroby obwodowego układu nerwowego [G50 - G59]	258,6	288,9	254,1	269,7
Przewl. nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzel. [J40 - J47]	239,9	270,1	255,6	261,5
Choroby tarczycy [E00 - E07]	117,6	126,2	135,0	149,4
Niedokrwistość [D50 - D64]	66,9	79,6	80,1	82,0
Nowotwory [C00 - C97, D00 - D48]	69,8	79,3	81,6	90,6
Gruźlica [A15 - A19, B90]	7,3	8,2	7,6	6,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl).

W latach 2005 – 2008, w tej kategorii wiekowej najbardziej wzrosła liczba osób chorych na nowotwory (o 29,80 %). O ponad 20 % wzrosła również liczba chorych na: choroby układu krążenia (21,90 %), choroby układu mięśniowo – kostnego i tkanki łącznej (20,49 %), cukrzycę (20,54 %), choroby tarczycy (27,04 %) oraz niedokrwistość (22,57 %).

Dane dotyczące zachorowalności osób w wieku 19 lat i więcej, w latach 2005 – 2008 przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 13: Zachorowalność osób w wieku 19 lat i więcej (osoby zakwalifikowane do opieki czynnej) w latach 2005-2008 – wskaźnik na 10 tys. osób

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Osoby zakwalifikowane do opieki w danym roku	26 191	27 168	24 197	25 022
Zachorowalność na 10.000 ludności	337,3	346,1	306,8	315,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl).

W latach 2005 - 2008 spadła zachorowalność osób w wieku 19 lat i więcej. W 2008 roku zachorowało o 1.169 mniej osób niż w roku 2005, a wskaźnik zachorowalności w przeliczeniu na 10.000 ludności zmniejszył się o 21,8 osób. Strukturę zachorowalności osób w wieku 19 lat i więcej przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 14: Struktura zachorowalności osób w wieku 19 lat i więcej (osoby zakwalifikowane do opieki czynnej) w latach 2005-2008 – wskaźnik na 10 tys. osób

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Choroby układu krążenia [I00 - I99]	129,2	130,4	116,8	126,6
Choroby ukł. mięśn. - kostn. i tk. łączn. [M00 - M99]	42,9	41,6	35,1	36,0
Cukrzyca [E10 - E14]	31,9	34,2	31,6	36,0
Przewlekłe choroby układu trawiennego [K25 - K 93]	35,1	34,8	28,0	31,1
Choroby obwodowego układu nerwowego [G50 - G59]	34,8	35,8	32,4	28,3
Przewł. nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzel. [J40 - J47]	30,1	28,9	25,4	24,5
Choroby tarczycy [E00 - E07]	20,1	15,5	15,7	17,1
Niedokrwistość [D50 - D64]	15,4	15,4	17,1	15,3
Nowotwory [C00 - C97, D00 - D48]	15,0	16,8	17,1	20,0
Gruźlica [A15 - A19, B90]	1,3	1,4	0,9	0,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

W latach 2005 – 2008, pomijając gruźlicę, najbardziej zmniejszyła się zachorowalność na choroby obwodowego układu nerwowego (spadek o 18,68 %), przewlekły nieżyt oskrzeli i dychawicę oskrzelową (spadek o 18,60 %), choroby układu mięśniowo – kostnego i tkanki łącznej (spadek o 16,08 %) choroby tarczycy (spadek o 14,93 %) oraz przewlekłe choroby układu trawiennego (spadek o 11,40 %). W analizowanym okresie wzrosła natomiast zachorowalność na nowotwory (o 33,33 %) oraz cukrzycę (o 12,85 %).

Tabela nr 15: Zgony według przyczyny w województwie lubuskim w latach 2005-2007, wskaźnik na 1 tys. mieszkańców

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.
Województwo lubuskie – zgony ogółem	9,05	9,19	9,36
Nowotwory (C00.0-D49.9)	2,36	2,31	2,41
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej (E00.0-E90)	0,22	0,16	0,15
Choroby układu nerwowego (G00.0-G99.8)	0,18	0,17	0,14
Choroby układu krążenia (I00-I99)	3,77	4,07	4,01
Choroby układu oddechowego (J00-J99.8)	0,45	0,38	0,41
Choroby układu trawiennego (K00.0-K93.8)	0,45	0,39	0,39
Objawy, cechy chorobowe gdzie indziej niesklasyfikowane (R00.0-R99)	0,63	0,73	0,82
Zewnętrzne przyczyny zgonu (V01.0-Y98)	0,62	0,63	0,68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

Najistotniejszymi przyczynami zgonów w latach 2005-2007 były choroby układu krążenia (w 2007 r. 4,01) oraz nowotwory (w 2007 r. 2,41). Przy czym należy zauważyć, że w obu przyczynach wskaźniki wykazują tendencje wzrostową.

3.3 CHOROBY ZAWODOWE

Choroba zawodowa to choroba, która bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub w wyniku sposobu wykonywania pracy. Wykaz chorób zawodowych określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 roku w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 r., Nr 105, poz. 869). Liczbę i strukturę zachorowań na choroby zawodowe w województwie lubuskim w latach 2005 – 2008 przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 16: Zachorowania na choroby zawodowe w latach 2005-2008

Nazwa choroby zawodowej	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Pylica płuc	2	2	1	1
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli		3		
Astma oskrzelowa	3	2	3	4
Zewnątrzpochodne alerg. zapal. pęcherzyków płucnych			1	
Alergiczny nieżyt nosa	4	4	3	4
Przewlekłe choroby narządu głosu	15	24	12	19
Nowotwory złośliwe	1			1
Choroby skóry	6	5	9	4
Przewlekłe choroby układu ruchu	4	1	1	3
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego	1	2	3	3
Obustronny trwały ubytek słuchu	5	6	4	3
Zespół wibracyjny			2	1
Choroby narządu wzroku	1	1	2	2
Choroby zakaźne lub pasożytnicze, w tym	12	19	9	16
- wirusowe zapalenie wątroby typu C	4	10	3	1
- wirusowe zapalenie wątroby typu B	3	2		
- borelioza	1	4	5	14
- brucelozą	3	2	1	1
- gruźlica	1			
- zapalenie ucha wywołane gronkowcem złocistym MRSA		1		
Ogółem	54	69	53	62

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim.(www.lczp-gorzow.home.pl) i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wielkopolskim.

Liczba zachorowań na choroby zawodowe jest niewielka i utrzymuje się w przedziale od 50 do 70 zachorowań rocznie. Najczęstsze przypadki chorób zawodowych to: przewlekłe choroby narządu głosu choroby zakaźne lub pasożytnicze.

Niepokojący jest również wzrost stwierdzonych borelioz o etiologii zawodowej. Rośnie również liczba chorób spowodowanych niemierzalnymi czynnikami środowiska pracy (ruchy monotypowe, wymuszona pozycja ciała).

Przy analizie chorób zawodowych należy zwrócić uwagę na środowisko, w którym zachorowania występują. Obecna opieka medyczna obejmuje tylko osoby zatrudnione przez pracodawcę, natomiast brak jest opieki profilaktycznej i ustawowego nadzoru u osób samozatrudniających się oraz rolników.

4. STRUKTURA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Ostatnie pełne dane dotyczące liczby osób niepełnosprawnych w Polsce pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego 2002³. Według zasad wyodrębniania zastosowanych w tym Spisie, osoba niepełnosprawna to osoba, która posiadała odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony lub osoba, która takiego orzeczenia nie posiadała, lecz odczuwała ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku (zabawa, nauka, praca, samoobsługa).

Zbiorowość osób niepełnosprawnych została podzielona na dwie podstawowe grupy:

1. Osoby niepełnosprawne prawnie – tj. takie, które posiadały odpowiednie aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony.
2. Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie – tj. takie które nie posiadały orzeczenia ale miały (odczuwały) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania czynności podstawowych.

Wg stanu na dzień 20 maja 2002 roku liczba osób niepełnosprawnych w województwie lubuskim wynosiła łącznie 176.373, z tego:

1. Osoby niepełnosprawne prawnie – 151.727
2. Osoby niepełnosprawne tylko biologicznie – 24.646

Wśród osób niepełnosprawnych prawnie w 2002 roku w województwie lubuskim było:

1. 3.949 osoby w wieku od 0 do 15 lat (dzieci),
2. 147.778 osób w wieku 16 lat i więcej (dorośli), w tym:
 - a) 32.024 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności (I grupa inwalidztwa),
 - b) 50.308 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (II grupa inwalidztwa),
 - c) 56.678 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności (III grupa inwalidztwa),
 - d) 8.768 osoby z nieustalonym stopniem niepełnosprawności.

Wśród osób niepełnosprawnych tylko biologicznie w 2002 roku w województwie lubuskim było:

- a) 3.175 osób odczuwający całkowite ograniczenie sprawności,
- b) 21.471 osób odczuwające poważne ograniczenie sprawności.

Strukturę osób niepełnosprawnych zamieszkałych w województwie lubuskim wg wieku i płci przedstawia poniższa Tabela.

³ Źródło: Osoby Niepełnosprawne i ich gospodarstwa domowe 2002, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, październik 2003.

Tabela nr 17: Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w województwie lubuskim (według Spisu z 2002 r.)

Osoby niepełnosprawne wg grup wiekowych	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0 - 15 lat	6 102	3 498	2 604
16 - 24 lata	6 086	3 493	2 593
25 - 34 lata	6 342	3 749	2 593
35 - 44 lata	14 080	7 547	6 533
45 - 54 lata	44 908	22 155	22 753
55 - 64 lata	37 726	19 267	18 459
65 - 74 lata	36 709	14 494	22 215
75 lat i więcej	24 397	7 322	17 075
wiek nieustalony [w trakcie spisu]	23	13	10
Razem	176 373	81 538	94 835

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Osoby Niepełnosprawne i ich gospodarstwa domowe 2002*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, październik 2003.

W 2002 roku w województwie lubuskim 81,50 % osób niepełnosprawnych stanowiły osoby w wieku 45 lat i więcej. Kobiet niepełnosprawnych było o 13.297 więcej niż mężczyzn, przy czym w grupie wiekowej 65 – 74 lata kobiet niepełnosprawnych było o 53 % więcej niż mężczyzn, a w grupie wiekowej 75 lat i więcej kobiet niepełnosprawnych było aż o 133,20 % więcej niż mężczyzn.

Udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców województwa lubuskiego jest bardzo duży i na dodatek zwiększa się. W 2004 roku województwo lubuskie zamieszkiwało o 3,7 % więcej osób niepełnosprawnych niż średnio w Polsce. W okresie od 20 maja 2002 roku (Spis Powszechny) do 31.12.2004 roku liczba osób niepełnosprawnych w województwie lubuskim wzrosła o 2,5 %, podczas gdy w całym kraju wzrost ten wyniósł średnio o 2 %. Odpowiednie dane zawiera poniższa Tabela.

Tabela nr 18: Udział osób niepełnosprawnych w przeliczeniu na 10.000 ludności

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE OGÓŁEM	ROK 2002	ROK 2004
województwo lubuskie	17,5 %	20,0 %
Polska	14,3 %	16,3 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

5. OPIEKA NAD MATKĄ I DZIECKIEM

W 2008 roku na terenie województwa lubuskiego stacjonarną opiekę zdrowotną nad matką dzieckiem zabezpieczało ogółem 16 szpitali (3 szpitale II poziomu referencyjnego i 13 szpitali I poziomu referencyjnego), w tym 10 publicznych zakładów opieki zdrowotnej i 6 niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

W 2008 roku w porównaniu do roku 2007 liczba łóżek rzeczywistych w oddziałach ginekologiczno-położniczych zmalała o 8 (z 562 w 2007 r. do 554 w 2008 r.). Przeciętne wykorzystanie łóżek w 2008 roku wynosiło 60,4 %, a średni pobyt chorej 3,6 dnia. W 2007 roku wykorzystanie łóżek było wyższe (61,5%), natomiast średni pobyt chorej wyniósł 4 dni.

Tabela nr 19: Działalność oddziałów ginekologiczno-położniczych na terenie województwa lubuskiego w latach 2006-2008

	2006	2007	2008
Liczba oddziałów ginekologiczno-położniczych	17	16	16
Liczba łóżek (stan na 31.XII)	581	562	554
Liczba leczonych	29.801	31.479	34.596

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

Na terenie województwa lubuskiego funkcjonowało w 2008 roku 16 Szkół Rodzenia (w roku 2007 również 16), w tym 15 usytuowanych na terenie szpitali. Szkoły te są dobrze wyposażone w sprzęt potrzebny do zajęć, mają bardzo dobre warunki lokalowe. Bezpłatnych Szkół Rodzenia jest 15 oraz 1 prywatna. W 2008 roku odbyły się 11.124 porody i urodziło się 11.226 noworodków (o 768 noworodków więcej niż w 2007 roku)

Tabela nr 20: Liczba porodów w szpitalach w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
Województwo lubuskie	9.685	10.076	10.359	11.124

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

W 2008 roku odnotowano 574 porody wcześniacze (w 2007 roku – 621), co stanowi 5,2 % ogólnej liczby porodów (w 2007 – 5,9 %). W porównaniu do roku 2007 było o 50 porodów wcześniaczych mniej.

6. ZDROWIE PSYCHICZNE

6.1 ZABURZENIA PSYCHICZNE (BEZ UZALEŻNIEŃ)

Liczbę osób leczonych w województwie lubuskim w latach 2005 – 2008 z powodu zaburzeń psychicznych (bez uzależnień) przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 21: Liczba osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych (bez uzależnień) w latach 2005 – 2008 – dotyczy lecznictwa ambulatoryjnego.

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Zaburzenia psychiczne [bez uzależnień], w tym:	35 021	33 604	33 054	34 155
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	1 946	2 045	1 472	1 438
- osoby w wieku 19 lat i więcej	33 075	31 559	31 582	32 717
Objęci opieką czynną:	7 605	9 257	9 810	10 116
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	331	802	557	391
- osoby w wieku 19 lat i więcej	7 274	8 455	9 253	9 725

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

Liczba osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych (bez uzależnień), po spadku w latach 2005 – 2007, w roku 2008 wzrosła łącznie o 1.101 osób, przy czym w grupie dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat nieznacznie spadła (o 34 osoby), natomiast zwiększyła się w grupie osób w wieku 19 lat i więcej (o 1.135 osób).

Osoby leczone z powodu zaburzeń psychicznych to osoby cierpiące głównie na:

1. zaburzenia nerwicowe związane ze stresem i somatoformiczne (10.886 osób w 2008 roku),
2. organiczne zaburzenia psychotyczne (4.847 osób w 2008 roku),
3. schizofrenię (3.833 osoby w 2008 roku),
4. organiczne zaburzenia niepsychotyczne (2.633 osoby w 2008 roku),
5. depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe (2.612 osoby w 2008 roku),
6. epizody afektywne (2.279 osób w 2008 roku),
7. upośledzenie umysłowe (2.054 osoby w 2008 roku),
8. inne zaburzenia psychotyczne i urojeniowe (bez afektywnych i schizofrenii; 2.005 osób w 2008 roku).

Wzrasta liczba osób objętych opieką czynną. O ile w 2005 roku osoby te stanowiły 21,72 % osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych (bez uzależnień) to w 2008 roku udział osób objętych opieką czynną wynosił już 29,62 %. Dane dotyczące udziału osób objętych opieką czynną przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 22: Leczeni z powodu zaburzeń psychicznych (bez uzależnień) objęci opieką czynną w latach 2005 – 2008 – dotyczy leczenia ambulatoryjnego.

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Leczeni objęci opieką czynną [udział w ogółem]	21,72%	27,55%	29,68%	29,62%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

W 2008 roku wzrosła również (o 164) liczba osób, które zgłosiły się po raz pierwszy w życiu do leczenia zaburzeń psychicznych. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 23: Liczba nowych osób z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) w latach 2005 – 2008 – dotyczy leczenia ambulatoryjnego.

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Zaburzenia psychiczne [bez uzależnień]	9 044	6 804	6 873	7 037
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	696	637	525	614
- osoby w wieku 19 lat i więcej	8 348	6 167	6 348	6 423
Objęci opieką czynną:	1 275	1 098	1 508	1 574
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	32	58	78	75
- osoby w wieku 19 lat i więcej	1 243	1 040	1 430	1 499

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

Liczba nowych osób z zaburzeniami psychicznymi w stosunku do osób leczonych jest relatywnie wysoka. Do 2006 roku utrzymywała się na poziomie ok. 20 %. Należy zwrócić uwagę na fakt, że o ile wśród osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych dzieci i młodzież stanowiły od 4,21 % (w 2008 roku) do 6,09 % (w 2006 roku) to wśród osób, które zgłosiły się po raz pierwszy do leczenia udział ten był znacznie większy i wynosił od 7,64 % (w 2007 roku) do 9,36 % (w 2006 roku).

Udział osób objętych opieką czynną, spośród osób, które zgłosiły się po raz pierwszy w życiu do leczenia zaburzeń psychicznych z roku na rok wzrastała, lecz jest istotnie mniejszy od udziału osób objętych opieką czynną spośród osób leczonych z powodu zaburzeń psychicznych. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 24: Nowe osoby z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień) objęte opieką czynną w latach 2005 – 2008 – dotyczy leczenia ambulatoryjnego

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Nowi pacjenci objęci opieką czynną:	14,10%	16,14%	21,94%	22,37%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

6.2 ZABURZENIA SPOWODOWANE UŻYCIEM ALKOHOLU

W latach 2005 – 2008 liczba osób leczonych w województwie lubuskim z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu zmieniała się w różnych kierunkach, lecz mieściła się w granicach 5.000 (+/- 10%). Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 25: Liczba osób leczonych z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu w latach 2005 – 2008 – dotyczy leczenia ambulatoryjnego.

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Zaburzenia psychiczne spowodowane alkoholem	5 263	5 420	4 773	5 013
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	34	47	77	71
- osoby w wieku 19 lat i więcej	5 229	5 373	4 696	4 942
Objęci opieką czynną:	2 716	3 231	2 832	2 696
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	14	21	64	33
- osoby w wieku 19 lat i więcej	2 702	3 210	2 768	2 663
Zobowiązani do leczenia	695	728	837	1 340

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

W każdym roku ponad 50 % osób leczonych z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu było objętych opieką czynną. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 26: Udział leczonych, objętych opieką czynną w latach 2005 – 2008 - dotyczy leczenia ambulatoryjnego.

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Leczeni objęci opieką czynną (udział w ogółem)	51,61 %	59,61%	59,33%	53,78%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl).

Uwagę zwraca znaczny wzrost w latach 2005 – 2008 (o 92,81 %) liczby osób zobowiązanych do leczenia. Ich udział w ogólnej liczbie osób leczonych wzrósł z 13,21 % w 2005 roku do 26,73 % w roku 2008 roku. W 2008 roku wzrosła (o 146) liczba osób, które zgłosiły się po raz pierwszy w życiu do leczenia zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 27: Liczba nowych osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu w latach 2005 – 2008 - dotyczy leczenia ambulatoryjnego

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Zaburzenia psychiczne spowodowane alkoholem	2 085	2 337	1 800	1 946
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	27	26	38	35
- osoby w wieku 19 lat i więcej	2 058	2 311	1 762	1 911
Objęci opieką czynną:	1 267	1 584	1 273	1 136
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	14	10	35	15
- osoby w wieku 19 lat i więcej	1 253	1 574	1 238	1 121
Zobowiązani do leczenia	381	502	645	1 026

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

Udział osób objętych opieką czynną wśród nowych osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu również przekraczał 50 % ogólnej liczby nowych osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem alkoholu. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 28: Udział nowych osób, objętych opieką czynną w latach 2005 – 2008 - dotyczy leczenia ambulatoryjnego

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Leczeni objęci opieką czynną [udział w ogółem]	60,77%	67,78%	70,72%	58,38%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

6.3 ZABURZENIA SPOWODOWANE UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

W latach 2005-2007 liczba osób leczonych w województwie lubuskim z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych zmalała o 497 osób (35,25 %). W 2008 roku liczba ta wzrosła o 31 osób. Z roku na rok maleje liczba dzieci i młodzieży leczonych z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych. O ile w 2005 roku w tej grupie wiekowej były leczone 252 osoby co stanowiło 17,87 % ogółu leczonych to w 2008 roku w tej grupie wiekowej było leczonych już tylko 76 osób (8,05% ogółu leczonych). Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 29: Liczba osób leczonych z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych w latach 2005 – 2008 - dotyczy leczenia ambulatoryjnego.

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Zaburzenia psychiczne spowodowane substancjami psychoaktywnymi	1 410	1 250	913	944
- dzieci i młodzież w wieku 0 do 18 lat	252	251	173	76
- osoby w wieku 19 lat i więcej	1 158	999	740	868
Z liczby ogółem				
- zobowiązani do leczenia	20	21	25	47
Leczeni przymusowo				19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

Z roku na rok wzrasta liczba osób zobowiązanych do leczenia, choć stanowią one niewielki udział w ogólnej liczbie osób leczonych z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych. O ile w 2005 roku było to 20 osób (1,42 %), to w 2008 roku już 47 osób (4,98 %). Dodatkowo w 2008 roku 19 osób było leczonych przymusowo. W całym analizowanym okresie maleje liczba nowych osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych. O ile w 2005 roku 574 osoby były leczone po raz pierwszy w życiu, to w 2008 roku już tylko 319 osób. Zmniejszył się też udział dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 18 lat wśród osób leczonych po raz pierwszy. W 2005 roku ta grupa wiekowa stanowiła 23,17 % ogółu leczonych po raz pierwszy, natomiast w 2008 roku udział ten spadł do 15,36 %. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 30: Liczba nowych osób z zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych w latach 2005 – 2008 - dotyczy leczenia ambulatoryjnego.

Wyszczególnienie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Zaburzenia psychiczne spowodowane substancjami psychoaktywnymi	574	606	472	319
- dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat	133	175	113	49
- osoby w wieku 19 lat i więcej	441	431	359	270

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Lubuskiego Centrum Zdrowia Publicznego w Gorzowie Wielkopolskim. (www.lczp-gorzow.home.pl)

7. EPIDEMIOLOGIA CHOROÓB ZAKAŻNYCH

W latach 2005 – 2008 ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w sposób istotny zależała od liczby zachorowań na choroby grypopodobne. Wyliczony dla lat 2005-2008 współczynnik korelacji między liczbą zachorowań ogółem, a liczbą zachorowań na choroby grypopodobne wyniósł aż 99,93 %. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 31: Liczba zachorowań na choroby zakaźne w województwie lubuskim w latach 2005 – 2008.

Jednostka chorobowa	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Zachorowania ogółem, w tym:	24 999	9 097	17 903	10 468
Zachorowania grypopodobne	17 650	1 222	10 753	3 183
Zachorowania [bez grypopodobnych]	7 349	7 875	7 150	7 285

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WSSE w Gorzowie Wielkopolskim. (www.wsse.gorzow.pl)

Liczba zachorowań w województwie lubuskim w latach 2005 – 2008 na choroby zakaźne (bez grypopodobnych) po wzroście w 2006 roku o 525 przypadków (7,16 %) i spadku w 2007 roku o 725 przypadków (9,21 %), w 2008 roku nieznacznie wzrosła – o 135 przypadków (1,89 %).

W 2008 roku najwięcej zachorowań odnotowano na ospę wietrzną (3.562 przypadki), wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe ogółem (644 przypadki) oraz szkarlatynę (414 przypadków). Zachorowania na te jednostki chorobowe stanowiły w latach 2005 – 2008 średnio 96,18 % zachorowań na choroby zakaźne w województwie lubuskim (bez zachorowań grypopodobnych). Dane dotyczące liczby zachorowań w latach 2005 – 2008 (w grupie jednostek chorobowych charakteryzujących się dużą liczbą zachorowań) przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 32: Liczba zachorowań na choroby zakaźne (struktura) w województwie lubuskim, w latach 2005 – 2008.

Jednostka chorobowa	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	462	337	248	190
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	27	83	110	141
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	96	147	64	58
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe ogółem	83	254	478	644
- w tym dzieci do lat 2	37	131	232	321
Biegunka i zakażenie żołądkowo - jelitowe u dzieci do lat 2	14	34	211	271
Szkarlatyna	227	577	546	414
Choroba z Lyme	125	119	140	209
Pokąsanie osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	99	136	140	131
Ospa wietrzna	4 395	4 494	3 591	3 562
Różyczka ogółem	143	275	170	239
Nowo wykryte HCV	b.d.	242	342	145
Świnka	248	171	88	89
Świerzb	250	161	123	135
Inne zatrucia	431	339	318	322
Gruźlica wg Rejestru WSSE	186	91	100	142
Posocznice ogółem:	185	157	237	341

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WSSE w Gorzowie Wielkopolskim. (www.wsse.gorzow.pl)

Największy wzrost liczby zachorowań w analizowanym okresie, w grupie jednostek chorobowych charakteryzujących się dużą liczbą zachorowań odnotowano w jednostce: biegunka i zakażenie żołądkowo – jelitowe u dzieci do lat 2 (o 1.835,71 %).

Bardzo wysokie wzrosty zachorowań wystąpiły też w latach 2005-2008 w przypadku jednostek: wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe ogółem (o 675,90 %), w tym dzieci do lat 2 (o 767,57 %), inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem (o 422,22 %), posocznice ogółem (o 84,32 %) oraz szkarlatyna (o 82,38 %).

Bardzo wysoki wzrost wirusowych i innych zakażeń jelitowych ogółem, w tym u dzieci związany jest z poprawą diagnostyki wirusologicznej w kierunku zakażeń jelitowych oraz ze znacznie lepszą zgłaszalnością zachorowań ze strony lekarzy. Natomiast wzrost zachorowań na chorobę z Lyme związany jest z realizowanym programem badań serologicznych pracowników leśnych

W województwie lubuskim jest stosunkowo wysoka liczba osób pokąsanych przez zwierzęta podejrzane o zakażenie wścieklizną, u których podjęto szczepienia przeciwko wściekliznie, (przy prowadzonych od wielu lat szczepieniach przeciwko wściekliznie dzikich zwierząt). Problem stanowi nie wywiązywanie się właścicieli zwierząt z obowiązków wynikających z posiadania zwierzęcia.

Pełne zestawienie zachorowań na choroby zakaźne w województwie lubuskim, w latach 2005 – 2008 zawiera poniższa Tabela.

Tabela nr 33: Liczba zachorowań na choroby zakaźne w województwie lubuskim, w latach 2005 – 2008.

Jednostka chorobowa	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Cholera	-	-	-	-
Dur brzuszny	-	-	-	-
Dury rzekome ABC	-	-	-	-
Salmonellozy - zatrucia pokarmowe	462	337	248	190
Salmonellozy - zatrucia pozajelitowe	6	5	6	7
Czerwonka bakteryjna		1		1
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	27	83	110	141
- w tym dzieci do lat 2	14	19	46	38
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	96	147	64	58
- gronkowce	-	-	-	23
- jadem kielbasianym	-	-	-	1
- Clostridium perfringens	-	-	-	-
- inne określone	3	-	-	-
- nie określone	93	147	64	34

Lamblioza	28	23	16	19
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe ogółem	83	254	478	644
- w tym dzieci do lat 2	37	131	232	321
Biegunka i zakażenie żołądkowo - jelitowe u dzieci do lat 2	14	34	211	271
Kampylobakterioza	3	26	28	21
Tularemia	-	-	-	-
Wąglik	-	-	-	-
Bruceleza nowe przypadki	-	-	-	-
Różycyca	2	7	-	-
Leptospiroza	-	-	-	-
Trąd	-	-	-	-
Listerioza ogółem	1	-	-	2
Tężec ogółem	-	-	-	-
Błonica	-	-	-	-
Krztusiec	16	4	9	11
Toksokaroza	4	1	3	1
Szkarlatyna	227	577	546	414
Zapalenie opon mózgowych i / lub mózgu	62	41	63	46
- meningokokowe	3	8	4	6
- wywołane przez Haemophilus influenzae	1	2		1
- wywołane przez Streptococcus pneumoniae	3	2	5	3
- inne bakteryjne, określone i nie określone	30	14	28	23
- wirusowe, określone i nie określone	12	11	21	7
- inne i nie określone	10	4	2	6
Zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze	-	-	-	-
Twardziel	-	-	-	-
Gorączka powrotna	-	-	-	-
Choroba z Lyme	125	119	140	209
Jersinioza pozajelitowa	-	1	2	-

Listerioza ogółem	1	-	-	2
Ostre porażenie wiotkie u dzieci [0 - 14]	-	-	-	1
Choroba Creutzfeldta - Jacoba	1	-	-	-
Wścieklizna	-	-	-	-
Pokąsanie osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	99	136	140	131
Żółta gorączka	-	-	-	-
Gorączka denga - klasyczna lub krwotoczna	-	-	-	-
Ospa wietrzna	4 395	4 494	3 591	3 562
Odra	-	-	-	-
Różyczka ogółem	143	275	170	239
Wirusowe zapalenie wątroby	155	48	42	43
- typu A	-	3	-	1
- typu B	37	17	13	12
- typu C	113	27	28	29
- typu B + C	4	1	1	1
- inne i nie określone	1	-	-	-
Nowo wykryte HCV	b.d.	242	342	145
Choroby wywołane przez ludzki wirus upośl. odp. HIV	2	1	8	12
Świnka	248	171	88	89
Monoukleoza zakaźna	23	21	17	16
Grzybice skóry	17	10	5	24
Zimnica ogółem	-	-	-	-
Toksoplazmoza ogółem	8	25	18	11
Tasiemczyce:	3	5	-	2
- bąblowica	2	-	-	-
- wągrzyca	-	-	-	-
- taenia saginata	-	3	-	-
- inna i nie określona	1	2	-	2
Włośnica	1	-	-	-

Świerzb	250	161	123	135
Zachorowania grypopodobne	17 650	1 222	10 753	3 183
Zatrucia naturalne toksycznym pokarmem:	15	3	1	9
- grzybami	14	3	1	7
- jagodami i innymi częściami roślin	1	-	-	2
Inne zatrucia	431	339	318	322
- alfa i mykotoksynami w produktach spożywczych	-	-	-	-
- pestycydami	4	3	1	1
- lekami i preparatami farmakologicznymi	259	221	176	182
- alkoholem	80	48	70	46
- innymi substancjami zazwyczaj nie stosowanymi w celach leczniczych	81	69	47	80
- efekt kontaktu z jadowitymi zwierzętami	1	1	6	5
- substancjami innymi i nie określonymi	6	3	18	5
Choroby weneryczne	30	36	26	24
Gruźlica wg Rejestru WSSE	186	91	100	142
Posocznice ogółem:	185	157	237	341
- gronkowcowe	53	60	74	99
- paciorkowcowe	3	5	2	12
- ente rokokowe	2	3	2	3
- meningkokowe	1	5	6	4
- wywołane przez bakterie G [-]	36	55	86	92
- wywołane przez Streptococcus pneumoniae	2	6	4	6
- inna określona i nie określona	88	83	63	125
Ogółem	24 999	9 097	17 903	10 468

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WSSE w Gorzowie Wielkopolskim. (www.wsse.gorzow.pl)

W grupie innych zatruc duży problem stanowią zatrucia lekami i preparatami farmakologicznymi, szczególnie w grupie dzieci i młodzieży, która nie potrafi poradzić sobie ze stresem i innymi problemami, szczególnie rodzinnymi i próbuje zwrócić na siebie uwagę

Zachorowania na posocznice wywołane najczęściej przez pałeczki Gram (-), gronkowce czy paciorkowce dotyczą głównie osób starszych, często z chorobami przewlekłymi leczonych w warunkach szpitalnych. Zakażenia te mogą mieć charakter endo- lub egzogeny.

Dane dotyczące zapadalności na choroby zakaźne w latach 2005 – 2008 przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 34: Zapadalność na wybrane choroby zakaźne w województwie lubuskim w latach 2005-2008.

Jednostka chorobowa	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Salmonellozy – zatrucia pokarmowe	45,80	33,39	24,59	18,84
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem	2,68	8,22	10,90	13,98
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	9,50	14,57	6,35	5,75
Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe ogółem	8,22	25,17	47,36	63,85
- w tym dzieci do lat 2	194,57	665,04	802,68	1 564,86
Biegunka i zakażenie żołądkowo-jelitowe u dzieci do lat 2	73,62	172,61	730,03	1 321,11
Szkarlatyna	22,50	57,17	54,14	41,05
Choroba z Lyme	12,39	11,79	13,88	20,72
Pokąsanie osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę	9,81	13,48	13,88	12,99
Ospa wietrzna	435,51	445,30	356,10	353,21
Różyczka ogółem	14,17	27,25	16,86	23,90
Nowo wykryte HCV	b.d.	23,98	33,91	14,38
Świnka	24,57	16,94	8,73	8,83
Świerzb	24,77	15,95	12,20	13,39
Inne zatrucia	42,70	33,59	31,53	31,93
Gruźlica wg Rejestru WSSE	18,43	9,02	9,92	14,08
Posocznice ogółem	18,33	15,55	23,50	33,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WSSE w Gorzowie Wielkopolskim. (www.wsse.gorzow.pl)

Zapadalność na wybrane choroby zakaźne w województwie lubuskim, w latach 2007-2008 była w większości przypadków niższa niż średnia wyliczona dla całej Polski (w niektórych przypadkach brak danych dla Polski uniemożliwił porównanie). Wyższą, niż średnia krajowa zapadalność na choroby zakaźne odnotowano w 2008 roku w przypadku: szkarlatyny, ospy wietrznej, nowo wykrytego HCV, świnki i innych zatruc.

Od kilku lat prowadzone są obowiązkowe szczepienia p/ko śwince odrze i różyczce, ich efektem w najbliższych latach powinna być zdecydowana poprawa sytuacji epidemiologicznej w tym zakresie.

Tabela nr 35: Zachorowania na choroby weneryczne w województwie lubuskim w latach 2005 - 2008

	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Zachorowania na choroby weneryczne ogółem, w tym:	62	54	65	68
Kiła	32	31	36	44

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

8. STAN SANITARNO – TECHNICZNY ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ

8.1 ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ TYPU ZAMKNIĘTEGO

Stan sanitarno – techniczny w większości zakładów opieki zdrowotnej typu zamkniętego województwa lubuskiego w 2008 roku oceniono jako dostateczny. Dostosowanie tych zakładów do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 roku w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 213, poz. 1568 z późniejszymi zmianami) następuje bardzo powoli. Zakłady opieki zdrowotnej typu zamkniętego znajdują się w większości w starych budynkach, co negatywnie wpływa zarówno na ich funkcjonalność, jak i utrudnia utrzymanie właściwego stanu sanitarno – technicznego. Ponadto część tych obiektów posiada bariery architektoniczne, które ograniczają możliwość przystosowania ich do wymagań określonych w przepisach prawnych.

W 2008 roku poprawie uległ stan higieniczno – sanitarny Szpitala Wojewódzkiego w Zielonej Górze, który w 2007 roku został oceniony jako niedostateczny. Szpital ten intensywnie realizował nałożone na niego decyzje administracyjne. Natomiast SP ZOZ w Sulechowie w większości nie spełniał wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia i został oceniony jako zakład o niedostatecznym stanie sanitarno – technicznym. Drugim obiektem ocenionym jako niedostateczny pod względem sanitarno – technicznym jest Zakład Opiekuńczo – Lecznicy dla Dzieci z niedorozwojem fizycznym i psychicznym prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Kalenicy. Zakład został zlikwidowany z dniem 01 stycznia 2009 r.).

Stan sanitarno – porządkowy skontrolowanych zakładów opieki zdrowotnej typu zamkniętego nie budził większych zastrzeżeń. Czystość bieżąca oddziałów, pomieszczeń i zagospodarowanie terenu wokół zakładów zostały ocenione jako zadowalające.

8.2 ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ TYPU OTWARTEGO

Spośród skontrolowanych w 2008 roku obiektów służby zdrowia typu otwartego nie stwierdzono obiektów złych. Najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości: niewłaściwy stan sanitarno – techniczny pomieszczeń. Na podmioty, w których stwierdzono nieprawidłowości/uchybień wydano decyzje administracyjne, które w większości zostały wykonane. Obiekty, które nie spełniają wymagań technicznych zostaną do nich dostosowane zgodnie z opracowanymi programami dostosowawczymi. Czystość bieżąca na ogół była zachowana, łącznie z terenem wokół placówek.

9. ŚRODOWISKOWE UWARUNKOWANIA ZDROWIA

9.1 WSPÓŁCZYNNIK URBANIZACJI

Strukturę ludności województwa lubuskiego w podziale na miasto i wieś w latach 2005 – 2008 przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 36: Współczynnik urbanizacji województwa lubuskiego w latach 2005-2008.

Województwo lubuskie	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Ludność ogółem, w tym:	1 009 198	1 008 520	1 008 481	1 008 962
Ludność w miastach	647 054	645 551	643 941	643 056
Ludność na wsi	362 144	362 969	364 540	365 906
% ludności w miastach	64,12%	64,01%	63,85%	63,73%
Polska [% ludności w miastach]	61,39%	61,29%	61,17%	61,07%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

Większość mieszkańców województwa lubuskiego mieszka w miastach. Tym niemniej z roku na rok współczynnik urbanizacji maleje w wyniku zwiększania się liczby ludności mieszkającej na wsi, przy równoczesnym zmniejszaniu się liczby ludności mieszkającej w miastach. Pod koniec 2008 roku liczba ludności mieszkającej na wsi była o 3.762 osób wyższa w porównaniu ze stanem na dzień 31.12.2005 roku W analogicznym okresie liczba ludności w miastach zmniejszyła się o 3.998 osób.

Współczynnik urbanizacji województwa lubuskiego w latach 2005 – 2008 był wyższy od współczynnika urbanizacji wyliczonego dla obszaru całej Polski. W 2005 roku różnica wynosiła 2,73 %, a w 2008 r. 2,66 %.

9.2 POZIOM WYKSZTAŁCENIA

Do określenia poziomu wykształcenia przyjęto liczbę osób kontynuujących naukę w szkołach wyższych w przeliczeniu na 10.000 ludności. Odpowiednie dane dla województwa lubuskiego i całej Polski przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 37: Liczba studentów szkół wyższych w przeliczeniu na 10.000 ludności w latach 2005-2008

	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Województwo lubuskie	393	361	340	295
Polska	508	506	504	501

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

Liczba studentów szkół wyższych w przeliczeniu na 10.000 ludności w województwie lubuskim w 2008 roku była o 41,12 % niższa niż analogiczny wskaźnik wyliczony dla całej Polski. Ponadto, o ile liczba studentów szkół wyższych w przeliczeniu na 10.000 ludności wyliczona dla całej Polski zmniejszyła się w latach 2005 – 2008 o 1,38 %, to w województwie lubuskim spadek ten wyniósł aż 24,94 %.

9.3 POZIOM DOCHODÓW

Przeciętny dochód rozporządzalny na 1 osobę w województwie lubuskim zbliża się do przeciętnego poziomu dochodów wyliczonego dla całej Polski. O ile w 2005 roku różnica w stosunku do wskaźnika dla całej Polski wynosiła 70,20 zł (9,22 %), to w 2007 roku różnica ta wynosiła już tylko 14,57 zł (1,57 %). Odpowiednie dane dla województwa lubuskiego i całej Polski przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 38: Przeciętny dochód (rozporządzalny) na 1 osobę w latach 2005-2007 (w zł).

	2005 r.	2006 r.	2007 r.
województwo lubuskie	691,25	842,29	914,30
Polska	761,46	834,68	928,87

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

W latach 2005 – 2008 mieszkańcy województwa lubuskiego przeznaczali z własnych dochodów na wydatki na zdrowie od 34,11 zł w 2005 roku do 37,17 zł w 2007 r. na 1 osobę. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 39: Wydatki na zdrowie w przeliczeniu na 1 osobę w latach 2005-2007 (w zł).

	2005 r.	2006 r.	2007 r.
województwo lubuskie	34,11	37,61	37,17
Polska	34,72	36,57	40,02

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

Z porównania wydatków na zdrowie z przeciętnym dochodem na 1 osobę wynika, że udział wydatków na zdrowie z roku na rok maleje, przy czym w województwie lubuskim ten spadek jest znacznie szybszy niż średnia dla całej Polski. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 40: Udział wydatków na zdrowie w dochodzie rozporządzalnym w latach 2005-2007 (w zł).

	2005 r.	2006 r.	2007 r.
województwo lubuskie	4,93%	4,47%	4,07%
Polska	4,56%	4,38%	4,31%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

9.3 POZIOM BEZROBOCIA

W latach 2005-2008 poziom bezrobocia w województwie lubuskim, mierzony stopą bezrobocia rejestrowanego był wyższy niż poziom bezrobocia wyliczony dla całej Polski. Odpowiednie dane przedstawia poniższa Tabela.

Tabela nr 41: Poziom bezrobocia rejestrowanego w latach 2005-2008.

	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Województwo lubuskie	23,00	19,00	14,00	12,40
Polska	17,60	14,80	11,20	9,50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

W 2005 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubuskim była wyższa od analogicznej stopy bezrobocia wyliczonej dla całej Polski o 5,4 %. W 2008 roku różnica ta wynosiła już tylko 2,9 %.

10. TURYSTYKA I REKREACJA

Województwo lubuskie dysponuje bogatą ofertą atrakcji turystycznych, przede wszystkim dzięki swoim walorom naturalnym. Jest jednym z pięciu regionów o najniższym zanieczyszczeniu środowiska.

Atrakcyjność przyrodnicza województwa lubuskiego:

- lasy i grunty leśne zajmują prawie połowę obszaru województwa lubuskiego, co sprzyja rozwojowi coraz popularniejszych w Europie form turystyki indywidualnej i grupowej: turystyki krajoznawczej, przyrodniczej, aktywnej, kwalifikowanej oraz agroturystyki,
- na terenie województwa lubuskiego znajduje się: 52 rezerваты przyrody, 8 parków krajobrazowych i 2 parki narodowe,
- obszary chronione zwiększają atrakcyjność regionu,
- dostępność oraz udostępnienia turystyczne na terenach leśnych, w tym także chronionych, są zadawalające (ścieżki, trasy, szlaki, muzea, informacje),
- przyrodniczym wyróżnikiem i atrakcją województwa jest bogactwo oraz unikalność awifauny.

Lasy i grunty leśne zajmują prawie połowę obszaru województwa lubuskiego, łącznie ponad 702,4 tys. ha. Wyróżnia się 4 główne skupiska leśne – Puszcze Notecką, Puszcze Gorzowską, Puszcze Drawską i Lubuską, oraz bory: Zielonogórskie, Skwierzyńsko-Sulecińskie i Dolnośląskie. Bogactwo obszarów leśnych daje szerokie możliwości tworzenia ofert dla wyselekcjonowanych grup odbiorców – miłośników przyrody (turystyka specjalistyczna), entuzjastów aktywnego, a jednocześnie ekologicznego wypoczynku, młodzieży szkolnej (turystyka edukacyjna), a także osób poszukujących odpoczynku na łonie nieskażonej natury (agroturystyka). Województwo lubuskie, to również idealne miejsce do uprawiania turystyki rowerowej. Obszar województwa lubuskiego zasługuje na wyjątkową uwagę z powodu występującej tu awifauny. Wiele gatunków ptaków występujących na dwóch ściśle chronionych obszarach (Drawieński Park Narodowy i Ujście Warty) oraz wiele miejsc żerowania i gniazdowania skupionych wokół jezior i terenów łąkowych (podmokłych) przyciągają coraz liczniejsze grupy miłośników i obserwatorów ptactwa oraz turystów (także zagranicznych). Na uwagę pod względem ochrony przyrody zasługuje Międzyrzecki Rejon Umocniony (MRU). W północnej części umocnień powstał rezerwat nietoperzy Nietoperek. Zimuje tu aż 12 gatunków tych ssaków. Jest to jedno z największych w Europie legowisk nietoperzy odwiedzane przez licznych przyrodników, pasjonatów nietoperzy z Polski i Europy. Obecnie ochroną objęto również część południową MRU - Pętlę Boryszyńską. Duży wpływ na poziom atrakcyjności turystycznej mają wody powierzchniowe – ich ilość i jakość, ale także stan zagospodarowania. Województwo lubuskie charakteryzuje się dużą liczbą rzek i zbiorników wodnych.

Dla ochrony tego obszaru, którego blisko połowę stanowią kompleksy leśne – co daje regionowi pierwsze miejsce w kraju - utworzone zostały liczne rezerваты, parki krajobrazowe i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, obejmujące 30% powierzchni województwa. Należą do nich m.in.: fragment Drawieńskiego Parku Narodowego, Park Narodowy „Ujście Warty”, osiem parków krajobrazowych, 55 rezerwatów i prawie 2000 pomników przyrody. Na obszarze Nadleśnictwa Lubsko utworzono - jeden z kilku w Polsce - Leśny Kompleks Promocyjny – obszar, gdzie następuje trwałe zachowanie lub odtwarzanie naturalnych walorów lasów.

Uchwałą nr XXXV/341/2009 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 11 maja 2009 roku został przyjęty Program Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Lubuskiego na lata 2009-2011. Wśród nowozaplanowanych inwestycji znalazły się m.in.

- Sala widowiskowo-sportowa z zapleczem przy GP w Nowogrodzie Bobrzańskim (wartość: 6 902 tys. zł)
- Hala sportowa przy ZSz we Wschowie (wartość: 3 672 tys. zł)
- Stadion miejski w Kostrzynie nad Odrą – II etap – korty tenisowe (wartość 600 tys. zł)
- Sala gimnastyczna z zapleczem przy PSzP w Górkach Noteckich (wartość 5 500 tys. zł)
- Hala sportowa z zapleczem przy ZSz w Świdnicy (wartość: 6 496 tys. zł)
- Kompleks boisk piłkarskich – II etap-zaplecze (wartość: 470 tys. zł)

Na terenie województwa lubuskiego działają liczne kluby sportowe. Dane statystyczne na ich temat zawiera poniższa Tabela.

Tabela nr 42: Kluby sportowe łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS na terenie woj. lubuskiego w latach 2002-2008

	2002 rok	2004 rok	2006 rok	2008 rok
Kluby	320	338	373	409
członkowie	25 306	24 623	24 750	26 304
ćwiczący ogółem	22 312	23 240	23 169	24 313
ćwiczący mężczyźni	17 073	17 711	17 809	18 915
ćwiczący kobiety	5 239	5 529	5 360	5 398
ćwiczący do lat 18 ogółem	17 587	17 730	16 659	16 933
sekcje sportowe	640	672	726	714
trenerzy	301	313	280	344
instruktorzy sportowi	539	595	616	658
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	305	346	366	363

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (www.stat.gov.pl)

Liczba klubów sportowych sukcesywnie wzrasta. W 2008 roku była ona większa o 89 w stosunku do roku 2002. Wzrasta również liczna członków klubów (wzrost o 998 w stosunku do roku 2002), ćwiczących ogółem (wzrost o 2001). Zaskakująca jest jednak spadająca liczba ćwiczących do lat 18 ogółem. W roku 2008 było ich mniej o 654 w stosunku do roku 2002. Wykazuje to negatywną tendencję wśród dzieci i młodzieży.